

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznke.

Inserati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10–15 petti vrst á 1 D 50 p., večji inserati
petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D.; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davki posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knallova
ulica št. 5, priljeno. — Telefon št. 304.

Angleško časopisje o naši zunanji in notranji politiki.

Marsikaka naša narodna nesreča prihaja ravno od tega, ker svet ve vse premalo o nas. Veliki narodi komaj vedo, da se je predvojna Srbija mnogo mnogo povečala; o peščici nas, proti vsem neprilikam usode se borečih Slovencev je pa morda še kak državnik prav slaboučen. Kajti, da bi sami skrbeli za objektivna poročila, to je za nas nekako odveč; med seboj smo si strašno odkritosrčni, in tuji časopisi potem s prozornimi nameni ponatiskujo naše članke »Pred popolnim polomom, »Državljanska vojnac itd. Prepričani smo, da delamo prav, če mislimo: inozemci naj si pridobe sami vesti o nas, kjer že hočejo, ali pa naj nas pridejo sami gledat. In v tem tiči naša tragična krivda. Koliko store v tem oziru drugi narodi, n. pr. Bolgari, ki imajo organizirano propagandno službo, in pa naši sosedje Italijani, ki se prav dobro razumejo na ta posel, kakor kažejo dogodki zadnjih let; vsega morečega bi se radi naučili od njih, samo tega ne.

Zato pa moramo z največjim veseljem pozdraviti list kakor je »The Near East« (Bližnji vzhod), ki se zdi, bo stalno prinašal poročila o naših razmerah in seznanjal angleški svet z nami. In kar je še več vredno: ti članki so res objektivni, toda tudi simpatični. Tako n. pr. piše sedaj ob ratifikaciji rapalske pogodbe — pri kateri »so se Jugoslovani obnašali s čudovitim samozatajnjem«, — prece ostrovindno o Mussolinijevih nagibih, ki nikakor ni tako viteški, kakor se sam sklicuje, ampak je strašno dobro poskrbel za svojo Italijo. Saj ji je pridobil marsikaj in ohranil ji je mir. Članek pristavlja: »Toda če bo ta mir res iskren in trajen, je pa drugo vprašanje. Ne smemo pozabiti, da so Italijani na vse mogoče načine skušali preprečiti ratifikacijo. Jugoslovani ob Adriji so podvrženi najrazličnejšemu in najhujšemu zatiranju, četudi so se izkazali lojalne in dobre državljane, ki plačujejo svoje davke in točno izpolnjujejo vojaške dolžnosti. Vkljub vsem temu pa zapirajo jugoslovanske šole (samo v Istri okoli 112). Okrajno glavarstvo v Gorici je bilo odpravljeno in jugoslovanski uradniki odpuščeni. Vse to dela v Jugoslaviji slabo kri in povzroča stalno nevarnost za mir. Nadalje govorji o odnošajih med Bo'garijo in našo državo, da sicer Stambolijski vodi iskreno prijateljsko politiko, da ga pa pri tem hudo ovirajo Makedonstvo.

O naših financah prinaša isti list dolg in nadve zanimiv članek o intervjuju z ministrom Stojadinovićem, in meni, da je slabotno stanje naše valute

hudo neopravičeno, saj je velika množina krožčih bankovcev krita z zlatom. Tega je pač v glavnem krivo dejstvo, da nam svet ne zaupa — in tako smo zopet ob začetku — ker nas svet premalo pozna.

Umljivo je, da članek posveča veliko skrbnost našim volitvam. Saj jo tudi lahko, menda so zadnje mesece samega tega polni naši časopisi in je to za ves svet nekaj posebnega, ker drugje se ta stvar opravi v par tednih, pri nas pa je treba celih mesecev. Zanimivi so sklepi, do katerih članek prihaja. Dne 25. januarja t. l. piše: Ni kazno, da bodo te volitve razjasnile politično situacijo. Toda pričakovati bi bilo znatno ozdravljenje politične orientacije naroda. In to je prvi pogoj za notranjo konsolidacijo, katere je v Jugoslaviji v prvi vrsti potreba. V številki z dne 22. februarja pa pravi: »Preveč bi bilo pričakovati od teh volitev izčiščenje notranjega položaja, kakor tudi bi mi iskreno želeli za to državo; bodo pa odločen korak naprej.«

Tudi veliki angleški list »The Observer« prinaša zanimivo poročilo svojega dopisovalca z značilnim naslovom »Na tucate političnih strank« (kar je na žalost popolnoma res). Članek je pisan nad vse zanimivo a tudi stvarno in obvešča dosti točno Angleže o nas, med drugimi n. pr. tudi o divjem demagoštvu radikalov in radicevcev. Za lostnih razmer na Hrvatskem dolži — in to po pravici — inteligenco, ki se je odstujila priprostemu ljudstvu in živi sama zase. »Sam eno zdravilo je za Radicevo demagoštvu in to je čas.« Sklepa pa s sledenimi besedami: »Radikalno-demokratska vlada je izven vprašanja. Njeno mesto bodo zavzeli ali radikalci v zvezi z manjšimi skupinami, ali pa demokrati z nekatimi drugimi strankami.« »Jugoslavija je agrarno-kulturna država. Prej ali slej, toda gotovo se bo nekoč v njej ustalila vlada zemljoradnikov.«

Kakor rečeno, veseli smo teh začetkov, upamo, da poročila ne bodo izostala ampak, da jih bo več in več, in želimo, da bi nam prijazno odprli svoje predale drugi angleški časopisi, ki so doslej hladno in trdrovratno molčali o nas.

Volilna skrinjica NAPREDNEGA BLOKA v Ljubljani je — četrta!

A. E. W. Mason:

85

KLIC NA POMOC.

Roman.

»Tako je! Sedaj ste me spregledali!« je zavpil Hanaud na ves glas. »Saj sem vam že danes zjutraj rekel, da sem to!«

Za Annecyjem so prišli k obmejnemu mostu; na koncu mostu so avto ustavili. Kratko vprašanje, en pogled v voz in carinski uradniki so odstopili.

Ali ste videli, kako hitro gre ta stvar?« je vprašal Hanaud in s sunkom se je avto premaknil naprej. Sunek je vrgel Hanaua proti Mr. Ricardo. Nekaj trdega v detektivovem žepu je udarilo njegovega spremjevalca.

»Ste jih li vzeli s seboj?« je vprašal.

»Kaj?«

»Ročne zaponke.«

Zopet je bil Ricardo razočaran. Detektiv brez umetne brade je bolj dovolj slab detektiv, če pa nima niti ročnih zaponk, je pa sploh za nič. Vendar je Hanaud potolažil Ricarda s tem, da mu je pokazal trd predmet; bil je tako trd kot ročne zaponke: to je bil namreč naba-

»Ali bo nevarno?« je razburjen vprašal Ricardo. »Moral bi bil vzeti i jaz svojega.«

»Nevarno bi bilo, prijatelj moj,« je resno potrdil Hanaud, »če bi vsi vzeli svojega.«

Dospela sta v Ženevo, ko se je začel delati mrak; avto je zavzokl v restavraciji na strani jezera in gor na balkon v prvem nadstropju. Suh, a krepak mož je sedel pri mizi v kotu balkona. Vstal je in jima ponudil roko.

»Moj prijatelj, monsieur Lemerre, ravnatelj ženevske policije,« je dejal Hanaud in predstavil malega možaka svojemu tovarišu.

Šele dva para sta večerjala v restavraciji in Hanaud je govoril tako, da ga nihče ni mogel slišati. Vsedli so so k mizi.

»Kakšne novice?« je vprašal.

»Nobenih,« je dejal Lemerre. »Nič ne

prišel iz hiše, nič ne prišel iz nje.«

»In če se kaj zgodi med tem, ko večerjam?«

»Bomo zvedeli,« je dejal Lemerre. »Po-

glejte, tam pod drevesi stoji možak. Prižgal bo

svojo pipi z žveplenkom.«

Nagli pogovor je bil končan.

»Dobro,« je dejal Hanaud. »Večerjali bo-

mo torej veselo.« Poklical je natakarja in na-

ročil večerjo. Sedem je bilo proč, ko so se vse-

dli k večerji in ko so večerjali, se je stemnilo.

Na constah so se prizigale luči in razsvetlje-

vale listje dreves ob jezeru. Na temem jezeru so se gugal in tresli odvise svetiljk. Ladija se je pripeljala mimo in z nje se je glasila godba in petje, njena zelenina in rdeča luč spredaj in zadaj je polagoma izginila. Hanaud edini je

skušal na balkonu poživiti pogovor o znanih, splošnih stvareh. Toda jasno je bilo, da mu za-

bava ni šla od srca. Bili so trenutki, ko so se

mišice njegovih rok zganile in njegove rame

nervozen stres. Nemirno in neudobno je ča-

kal, da se je popolnoma stemnilo.

»Jejet,« je zaklical na glas, »prijatelji

moj!« in krepko prigrizoval.

Naenkrat je pa pri eni Lemerrov opombi vrgel nož in vilice na krožnik in ga pogledal ves ble.

Lemerre je namreč kar tako mimogrede omenil:

»Torej dragulji gospo Dauvray sploh niso

bili ukradeni!«

Hanaud je kar zjajal.

»Vi to veste? Od kod ste to zvedeli?«

»To je bilo v večernem listu. Kupil sem

sem si eno številko na potu sem. Našli so jih skrite pod parketi njene sobe.«

Ni še izreklo teh besed, ko se je slišal od

ceste spodaj klic raznosalca. Lemerre se je

prestrahl obraza svojega prijatelja.

»All je kaj na tem, Hanaud?« ga je vprašal nekoliko vznemirjen.

»Če je kaj na tem — — in Hanaud je kar poskočil.

Dečkov glas je donel glasnejše s ceste. Besede so se razločno čule na balkon.

»Umor v Aixu! Najdba draguljev!«

»Iti morava,« je mrzlično zaščetal Hanaud.

»Tu gre po mojem mnenju za življenje ali smrt in talec — tu je pokazal na malo skupino, ki je

stala okoli dečka pod drevesi in kupovala večerni list — to je pa povelenik, ki nam je dal zapoved.«

»Tega si pa ne morem predstavljati,« je začuden rekel Ricardo. Ni si mogel jasno razložiti, kaj je hotel Hanaud s svojimi besedami. Ta je hotel plačati.

»Kedaj je bil izdan večerni list?«

»Ob sedmih,« je dejal Lemerre.

»Torej že več kot pol ure razklicujejo to

novico po ženevskih ulicah.«

Nemirno je bobnal s prsti po mizi, dokler ni bil račun plačan.

»Za Boga, to je jasno!« je divje mrmral.

»Nekdo se suče neprestano okoli mene. Po-

oprezen, samo, da se ne posluje kaka vest. Se-
daj pa je bila poslana ta vest na način, na ka-

terega nisem nikoli misil. Poglejte!«

Uredništvo »Slov. Narod« Knallova ulica št. 5, I. nadstropje

Tel: 34.

Dopisne spravljene so podpisane in zadostne frankovane.

Rokopisov se ne vraca.

Poznamenje številka:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—

v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1·25

poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod velja:	V Jugoslaviji		
	v Ljubljani	po pošti	v inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	105—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina določata.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po nakazni.

Na samo pismena naročila brez poslatne denarja se ne moremo ozirati.

tudi ne namerava izpraznitи omenjeni sporni krajev.

Na nasprotnem, historično, politično in etnografsko utemeljenem stališču pa stoji naša vlada, ki smatra, da Baroš in Delta spadata ne samo v smislu rapalske pogodbe, ampak tudi v smislu političnega položaja za časa Madžarske pod Sušak. Naša vlada ne

čazuma, v katerem tiči tudi rešitev reške meje napram Jugoslaviji. Jugoslovensko stališče je prezicano, ali ne vstavlja nadaljevanja dela paritetne komisije, katero se tudi dejansko vrši. Delegat Račič je izjavil italijanskim novinarjem, da upa, da se dobi pot za sporazum.

— Reka, 8. marca. (Izv.) Italijanski nacionalisti in fašisti so sprejeli komuniste v zadnji seji paritetne komisije z veseljem, ker si ga razlagajo tako, da se resi ves reski problem enotno po njihovi volji, to je, da Baroš in Delta ne pripadeta Jugoslaviji. Ti prenapeti italijanski duhovi še danes ne čutijo, kako nastopajo proti dobri bodočnosti Reke in njenega pristanišča.

Železniški eksperti, italijanski in jugoslovenski, nadaljujejo svoje delo. Ko se skonča, sledi razgovor z italijanskim izvedencem za pristaniški ureditev, dr. Agazzijem, ki se bavi tudi z vprašanjem konsorcija v pristaniških naprav. Načrt za pristaniški konsorcij je imel precej modifirirati.

Tudi podkomisija dela pridno. General Mazzucco se je udeležil včerašnje seje. Potem je šel s karabinjerskim majorjem Masso ob obrežju, kjer se je informiral o zadnjih incidentih in dal baje navodila za red in mir.

PRIHOD SLOVENSKIH DIJAKOV NA SUSAK.

— Sušak, 8. marca. (Izv.) Danes popoldne so prispevali na Sušak slovenski akademiki iz Ljubljane. Akademčni društvi »Triglav« in »Jadrana« sta se korporativno in z društvenimi oznaki udeležili javne manifestacije po Sušaku v znak osvobojenja bratov, stoečih na straši ob Jadranu. Na Sušak je došlo 150 akademikov. Povsed so bili gostoljubivo in bratsko sprejeti.

NOVE BRUTALNOSTI REŠKIH FAŠISTOV.

— Sušak, 9. marca. (Izv.) Fašisti na Reki sistematično in še z večjo silo izvršujejo fašistovski teror nad jugoslovenskim prebivalstvom na Reki. Včeraj ob 14.30 sta prišla dva uradnika reške podružnice »Prve hrvatske Štodianice« Ban in Demetrović s Sušaka na Reko. Tako je sta prestopila demarkacijsko četo, sta bila obkoljena od skupine fašistov. Bana je nekdo udaril tako močno po obrazu, da je bil takoj zabit s krvjo. Demetrović pa je drugi fašist s težkim predmetom udaril po glavi, da je padel na tla. Ban je tovariša dvignil in se hotel vrniti čez most na Sušak. Karabinieri pa so jima zabranili pot in zahtevali legitimacijo. Posredovalo je jugoslovansko orožništvo, orožniki so stopili do srede mesta, a tedaj so karabinieri, ojačani z vojaštvom, namerili puške proti našim orožnikom. Oba bančna uradnika sta končno srečno prišla na Sušak. Bil je veliko kritičen trenutek. Naši orožniki so ostali hladnokrvni. V bližini mesta se je nahajala na sušaski strani mnogoščevalna množica, ki je z gnevom v srcu in ogroženja moralu gledati bortalno početje reških fašistov.

— Sušak, 9. marca. (Izv.) Včerajšnji popoldanski brutalni nastop reških fašistov sta na lastne oči opazovala poljedelski minister dr. Supilo in pokrajinski namestnik za Dalmacijo dr. Čimic.

— Sušak, 2. marca. (Izv.) Okoli 4. popoldne sta se pojavila na Sušaku dva reška fašista. Nastopala sta zelo izvirajoče. Bila sta arietirana. Na komisarijatu pa sta izjavila, da bodo reški fašisti takoj ubili 20 Jugoslovenov na Reki, če se nismo zgodili najmanjša krivica. Pred magistratom se je zbrala mnogoščevalna množica. Orožniki so z velikim naporom vzdržali red in mir. Ko se je množica razšla, sta bili fašisti z močno eskorto odpeljana na Reko.

GIUNTA INTRIGIRA.

— Opatija, 8. marca. (Izv.) Prostuli počitalec Giunta leta po Opatiji in Reki, hukšči in intrigira. Poročevalcu lista »Giornale di Roma« je povedal novost, da v rapalski pogodbi ni nobene besede o Barošu. Včasih je Giunta krčal po shodih, da je Baroš izdan Jugoslaviji, sedaj pa trdi, da to ni res in da pripada Reki. Povedal je tudi, da je fašistska vlada revolucionarja da ima svoje posebne pravice, po katerih se menda sme Jugoslavij odtegniti Baroš! Giunta je končno izustil še modrost, da Reka brez Baroša ne bo imela nikdar miru. Res je pa, da Reka brez pravčno rešitve Baroša zadeve pogine!

Shodi naprednega bloka.

— Za Krakovo - Trnovo se vrši v nedeljo, dne 11. t. m. ob 10. popoldne pri »Soklicu«. Dolžnost vseh naprednih in resno mislečih volilcev je, da se shoda udeleži. — Poročata gg. dr. Vodušek in ravn. L. Jelenc.

— Za Št. Jakob se vrši v soboto dne 10. t. m. ob 20. zvečer v gostilni pri Kavčiču na Privozu. Poročajo gg. dr. Puc in drugi govorniki.

— Za kolodvorski in kolizejski okraji se vrši v soboto dne 10. t. m. ob 20. uri pri Štruklju. Na shodu poročata gg. dr. Ravnhar in dr. Kramer.

Volilna manifestacija naprednih javnih nameščencev.

Stvaren govor kandidata proti Reisnerju. — Zbor nameščencev proti kongresu. — Zanimiv incident demagogije.

Ljubljana, 8. marca.

Napredni javni nameščenci in upokojenci so danes zvečer ob 20. priredili v veliki dvorani »Kazine« manifestacijski volilni shod, ki se ga je udeležilo neprizakovano impozantno število aktivnih in upokojenih državnih uradnikov in nameščencev. Kljub razni preračunjeni agitaciji je bilo opažati na zboru, da je uradništvo odločeno kompaktno glasovati za prof. Reisnerja, ki je do sedaj vestno, skrbno in pošteno zastopal interese uradništva v narodni skupščini.

Dr. Vladimir Ravnihar je v imenu Naprednega bloka kot predsednik otvoril shod. V kratkem uvodnem govoru je navajal politične razloge za ustanovitev Naprednega bloka, naglašajoč, da sta bili obe v bloku združeni stranki vedno zagovornici interesov uradništva. Glavni nagib, da je Napredni blok sklical shod javnih nameščencev, je bil, javnost opozoriti na dejstvo, da je uradniško vprašanje med vsemi najnujnejšimi, da je žigoča rana na našem državnem telesu in da je kulturni škandal, ker se to vprašanje do danes še ni pravično rešilo. Napredni blok je proti skupki korupciji. Podal je besedo glavemu poročevalcu - kandidatu Naprednega bloka prof. Reisnerju.

Kandidat prof. Reisner je v mirnem, trezno premišljenem in objektivnem govoru očital glavna, temeljna vprašanja, ki se tičejo tako gmotnega, kakor tudi moralnega, socialnega in državnega položaja javnih nameščencev. Kratko je razvil zgodovino uradniškega gibanja. Materijalna stran uradniškega vprašanja je glavna, v bistvu pa so tudi velike važnosti vprašanje stabilizacije in napredovanja uradništva, razmerje uradništva do naroda in države, pravice do pokojnine, politična svoboda itd. V markantnih potezah je govornik nato očrtal zgodovino službeno pragmatike in razvoj razprave v zakonodajnem odboru oziroma v narodni skupščini. Tehtne razloge je navajal, zakaj da pragmatika ni bila sprejeta v narodni skupščini. Delno kvridov pripisuje tudi razmeram, ki vladajo v organizaciji. Stvarno je pojasnil svoje stališče na prim redukciji uradništva, pojasnil je vprašanje maksimiranja draginjskih dočkov nižjim uslužbencem. V jasnih in preciznih besedah je nato govornik očital smernice svojega delovanja v bodoči narodni skupščini. Med drugim je prof. Reisner naglašal, da je njega vedno vodila samo stvarnost in da se je skrbno izogibal vsake demagogije. Cesar je za svoje delo kot poslanec odgovoren samo demokratski stranki, same demokratskim volilcem, je bilo njevovo delo posvečeno interesom celokupnega javnega nameščenstva brez razlike strank. Sadov njevoga dela so bili deležni vsi. Ni našel povsod razumevanja, v zahvalo celo demagoške napade. Tudi v bodoči hoče stvarno in brez vsake demagogije zastopati interes celokupnega uradništva. Glavne smernice bodo:

1. uzakonitev službene pragmatike,
2. preureditev zakona o draginjskih dokladah, in
3. odprava določb glede maksimiranja.

Governik je dalje izjavil, da mora biti javnemu nameščencu zagotovljena popolna politična svoboda, da ne bo na milost in nemilost izročeno samovolji partizanstva.

Nazvoči zborovalci so govor prof. Reisnerja sprejeli z viharnim odobravanjem.

Na poziv predsednika dr. Ravniharja se je otvorila kratka debata.

Viš rev. Gregorka je navajal konkrete slučaje, kako se uradništvo hipo ma premešča in upokoji, navajal je drastične slučaje, kako je bil neki pop imenovan za načelnika v direkciji carin itd. Omenjal je tudi najnovejši slučaj iz Slovenije, slučaj dr. Baltiča, ter je nato v imenu uradništva protestiral proti temu korupcijskemu sistemu.

Zastopnik nižjih uradnikov nar. Soc. Bavedek je v svojem konfuznem govoru odkrito priznal nepristransko in požrtvovano delovanje prof. Reisnerja za uradništvo, a neologično je izvzenila njegova izjava, da bo nižje uradništvo in maščevanje glasovalo proti njemu. Kljic: »Ni res! Ni res! Bilo je nazvočih tudi več nižjih uradnikov.

V odgovor je prof. Reisner Bavedka opozoril, kako neparlamentarno postopa, ker hoče iz maščevanja pokopati v parlamentu dosedanje delo za službeno pragmatiko. Governik je dalje navajal drastični slučaj, kako se nekateri voditelji nižjega uradništva poslužujejo demagoških resolucij, o katerih vedo, da nikdar ne bodo sprejeti in da se nikdar ne uresničijo. Navedel je konkreten slučaj neke resolucije g. Benedička na kongresu v Beogradu, s katero se je zahtevalo 5000 Din nabavnega prispevka nižnjem uradnikom. Takrat je Benedičić njemu izjavil: »Kateri morec na bojni resoluciji verjeli«.

Shod je nato mirno končal. Predsednik dr. Ravnihar, zaključujoč shod, je pozval uradništvo na solidarnost, da si izvojuje svoje najvitalnejše zahteve.

Politične vesti.

= Agitacijsko potovanje N. kola Pašića.

— Beograd, 9. marca. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić le sноči ob 11. s posebnim vlakom odpotoval iz Beograda v Banjaluko. Tu priredil volilno zborovanje, na katero pridejo pristaši radikalne stranke in vseh bližnjih okrajev Bosne. Po končanem zborovanju se Pašić odpreje takoj v Ljubljano, kamor prispe v soboto zvečer. Potoma se ustavi v Zagrebu. Pašić potuje v spremstvu več ministrov. Danes so skoro vsi ministri odpotovali na agitacijo, ostala sta samo dr. Ninić in Vučić.

= Ljudsko števje v Avstriji. V sredo, dne 7. t. m. se je pričelo v Avstriji splošno ljudsko števje. Zanimivo pri tem ljudskem štetju je, da so odpravili rubriko »o občevalnem jeziku«, ki je bil v starri Avstriji predmet neprestanih, a brezuspešnih pritožb s strani nemških narodnosti. Rubriko o občevalnem jeziku so nadomestili z vprašanjem »o jeziku, ki ga kdo na glagajcego govoril ali v katerem navadno misli.«

= Agitator Kemal paše aretiran v Sarajevu. Angorska vlada je v svrhu propagande svojih idej izdala številne brošure z ilustracijami o sijajnih zmagah Kemalove vojske v Trakiji in je blala ta propaganda prenešena tudi na naše ozemlje. Zlasti se je ta propaganda potom Kemalovih agentov razširjevala med muslimanskim prebivalstvom našega kraljevine. V Sarajevu je bil aretiran te dni neki agitator, pri katerem so našli dokumente o Kemalovi akciji, ki stremi za tem, da vzbudi med muslimanskim prebivalstvom spomin na nekdanje veliko turško cesarstvo. V svrhu zasiševanja je bil agent oddan ministrstvu notranjih del.

= Za uvedbo gregorijanskega koledarja. Ekumenički patriarhat v Carigradu je sklical koncil vseh pravoslavnih cerkev radi dogovora glede uvedbe gregorijanskega koledarja. Koncil se sestane v Carigradu takoj po veliki noči. Nadejati se je, da bo koncil sprejel reformo koledarja tako, da bodo vse krščanske cerkve morda že letos, vsekakor pa prihodnje leto slavili svoje cerkvene praznike ob istem času.

= Rusija proti Angleški. Sovjetska slvrestva VCJK analizirajo položaj, ki je nastal zaradi neuspeha lausanne konference in trdijo, da Angleška pravljiva novo vojno na vzhodu. Ta vojna, piše boljševski list, je naperjena proti Rusiji, kajti Angleška je dokazala že v Lausanne, da hoče bolj oškodovati Rusijo nego Turčijo. Turčija je bila močna dotlej, dokler je nastopala v sporazu z Rusijo. Angleška hoče izkoristiti dozdevno nesoglasje med tem, da vsega državama za energičen pritisk na Turčijo. Toda turški narod se dobro zaveda, da je njegova varnost odvisna od tesnih vez z Sovjetsko. Delno kvridov pripisuje tudi razmeram, ki vladajo v organizaciji. Stvarno je pojasnil svoje stališče na prim redukciji uradništva, pojasnil je vprašanje maksimiranja draginjskih dočkov nižjim uslužbencem. V jasnih in preciznih besedah je nato govornik očital smernice svojega delovanja v bodoči narodni skupščini. Med drugim je prof. Reisner naglašal, da je njega vedno vodila samo stvarnost in da se je skrbno izogibal vsake demagogije. Cesar je za svoje delo kot poslanec odgovoren samo demokratski stranki, same demokratskim volilcem, je bilo njevovo delo posvečeno interesom celokupnega javnega nameščenstva brez razlike strank. Sadov njevoga dela so bili deležni vsi. Ni našel povsod razumevanja, v zahvalo celo demagoške napade. Tudi v bodoči hoče stvarno in brez vsake demagogije zastopati interes celokupnega uradništva. Glavne smernice bodo:

1. uzakonitev službene pragmatike,
2. preureditev zakona o draginjskih dokladah, in
3. odprava določb glede maksimiranja.

Governik je dalje izjavil, da mora biti javnemu nameščencu zagotovljena popolna politična svoboda, da ne bo na milost in nemilost izročeno samovolji partizanstva.

Nazvoči zborovalci so govor prof. Reisnerja sprejeli z viharnim odobravanjem.

Na poziv predsednika dr. Ravniharja se je otvorila kratka debata.

Viš rev. Gregorka je navajal konkrete slučaje, kako se uradništvo hipo ma premešča in upokoji, navajal je drastične slučaje, kako je bil neki pop imenovan za načelnika v direkciji carin itd. Omenjal je tudi najnovejši slučaj iz Slovenije, slučaj dr. Baltiča, ter je nato v imenu uradništva protestiral proti temu korupcijskemu sistemu.

Zastopnik nižjih uradnikov nar. Soc. Bavedek je v svojem konfuznem govoru odkrito priznal nepristransko in požrtvovano delovanje prof. Reisnerja za uradništvo, a neologično je izvzenila njegova izjava, da bo nižje uradništvo in maščevanje glasovalo proti njemu. Kljic: »Ni res! Ni res! Bilo je nazvočih tudi več nižjih uradnikov.

V odgovor je prof. Reisner Bavedka opozoril, kako neparlamentarno postopa, ker hoče iz maščevanja pokopati v parlamentu dosedanje delo za službeno pragmatiko. Governik je dalje navajal drastični slučaj, kako se nekateri voditelji nižjega uradništva poslužujejo demagoških resolucij, o katerih vedo, da nikdar ne bodo sprejeti in da se nikdar ne uresničijo. Navedel je konkreten slučaj neke resolucije g. Benedička na kongresu v Beogradu, s katero se je zahtevalo 5000 Din nabavnega prispevka nižnjem uradnikom. Takrat je Benedičić njemu izjavil: »Kateri morec na bojni resoluciji verjeli«.

Gospodarstvo.

IZVOZ MOKE IN ZITA.
Nov predlog za ureditev izvoza carine na moko in zita.

Kakor javlja iz Beograda, obstoji tendenča, da se izvozna carina na žitarice uredi na ta način:

za pšenico 50 do 60 Din, za koruzo bi ostala carinska postavka neizpremenjena (40), med tem ko bi moka različne vrste bila podvržena 20 do 25% nizji postavki dnevnega zita. V izvoznih kroglih vladiča radi tega bojazen, da bodo te postavke onemogočile izvoz pridelkov (moke), niti bi bil dosežen cilj, da bi bili zaposteni domači mlini. V slučaju pomanjkanja denarja obstaja pšenično mnenje, da bodo tuji kupci radi povoljnega carinske postavke pšenico poskrbno kupovali. V finančno ekonomskem odboru ministrstva to vprašanje še ni definitivno rešeno.

= Ljudsko števje v Avstriji. V sredo, dne 7. t. m. se je pričelo v Avstriji splošno ljudsko števje. Zanimivo pri tem ljudskem štetju je, da so odpravili rubriko »o občevalnem jeziku«, ki je bil

Razne stvari.

* Lloyd George predi čezkočega križa. Dne 1. t. m. je bil Lloyd George na vsečiljke v Edinburghu, kar mu je bil pododeljen predkratki naslov lorda-rektora ad honorem. Napovedal je dnešnju konferenco o težavah državnikov. Dijaki so se pripravili z velikim hrapom in dirajočim za sprejem Lloyd Georgea. Ko je prispel na postajo, so ga dijaki pospravili z burinim smehom. Preoblečeni so bili kot stare žene. Nato so napravili povorko z Lloyd Georgom na četu, v kateri so nosili razne napisne kakor: »David med Plistejcem in dalej» David malo velikana. V dvorano kjer je imel Lloyd George konferenco, je šlo 2000 dijakov, drugi so ostali zunaj. Ves čas predavanja je vladalo veliko vptje in poredni zunaj stojeli dijaki so bombardirali poslušalcev v dvorani z jajci, slaniki, raznovrstnim sadjem in močno vesel.

ko. To je trajalo ves čas. Prifetela je nad poslušalca tudi slika nemškega cesarja, ki je obvinila na neki čisti. Velikanski krik je nastal, ko je padla na glave poslušalcem živa kokoš, ki je kokotala na vse grlo in praskala dijake po glavah. Vmes je padala moka tako, da so bile posamezne skupine trenutno kar v megli. Lloyd George je govoril dalje. Dijaki so ga čestokrat prekinili in z. pr. vprašali: »Kaj je potreba človeku da postane zdravnik?« Ogonemski krik: «da pije viski. Burke take in druge vrste so uganjali dijaki tako dolgo, da se je Lloyd George, ki je bil tudi že ves bel od oblakov moke, navsilil in je kar prekinil predavanje. Dijaki so ga vzel na to v svojo sredo in oddili z njim v povorki, prepevajoč in kričec v neki hotel na banket, kjer je trajalo razsvetljeno in razbijanje dalje. Pravijo, da ni bil Lloyd George tega »počasčenja« nič posebno vesel.

Parkete

brastove in bukove — prvovrstni slavonski les kakor brodarski pod v vsaki množini s polaganjem ali brez po najnižji ceni dobavlja tvrdka

Ivan Primožič, parketar, Beograd
Strahinč Bana ulica 43.

Zahvala.

Presečna zahvala vsem za tožbo v dneku težke izgube moje nad vse ljubljene, dobre ženke in mamicę

Mare Christof roj. Kegl.
Posebno se zahvaljujem ravnateljstvu. Pokojninskega zavoda za nameščence, svojim stanovskim tovar Šem in tovaričicam, darovalcem vencev in spremjevalcem moje drage ženke na poti k večnemu počitku. Izkreno zahvaljuje se g. dr. Gorčilju za njegov trud ob smrtni posteli moje predrage ter g. Cizelju za njegovo ljubbenino pomoč.

Ljubljana, dne 8. marca 1923.

Hinko Christof s hčerkico Zlatko.

**Stenski načrt Ljubljane
je izšel**

v zalogi Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovincov ter se dobiva po vseh trafikah za ceno Din 7—, po pošti Din 8— kakor tudi v glavnih zalogah: **OGLAŠNI ZAVOD**

J. ZORMAN - OVO ANONČNO IN REKLAMNO PODJETJE
LJUBLJANA, Gledališka ul. 2.

**Razprodaja
manufakturnega blaga**

Tvrda Franc Ksav. Souvan, Ne-
stni trg 24, naznanja cenj. občin-
stvu, da se bo prodajala sedanja
zaloge do 15. marca vsled sko-
rajšnje preselitve v novi lokal po
izdatno znižanih cenah.

AUTOMOBILE

16/18 HP 2 osebna „Fiat-a“ 4—6 sedežna, elegantna, v stanju kakor nova.
35 HP 1 osebna „Praga“ 6 sedežni, električno razsvetljiva, v zelo dobrem stanju.
22 HP 2 osebna „Ford-a“ električno razsvetljiva, samopogon, v dobrem stanju.
28 HP 1 tovorni „Adler“ 1 tonski, s pnevmatiko, karoserija po želji, v zelo dobrem stanju.
35—40 HP 1 tovorni „Praga“ 3—4 tonski, s poligumastimi obroči, s priklipnim vozom za 2 tone ali brez, v stanju kakor nov.
34 HP 1 tovorni Ital. „Fiat“ 15—ter 2 tonski, s pnevmatiko, v zelo dobrem stanju.
ter več drugih osebnih, tovornih in omnibusov predv. po navednih cenah.

JUGO-AUTO, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 36.

Darila.

— Za Borštuk-Vorovškov zagrebni spomenik so darovali: po 200 Din. g. Leopold Kováč; po 100 Din. »Jugoslavija« spl. sav. družba, »Slavenska banca«, »Jadranska Banka«, »Balkan«, »Trgovska banca«, »Stavbena družba d. d.«, g. V. Fischer, Joža Rohman, Iv. Knez, Medič-Rakovc & Žankl, Ant. Krisper, J. Maček, Iv. Jelžić, Peter Kozina; po 50 Din. »Induse«, »Kavarna Central«, »Textilia«, »Orient«, »Alko«, »Obračna banca«, »Zadružna banca«, g. A. Volk, Kmet & komp., B. Šlacka, C. de Gregorio Lojza, Stanove, G. Močina, F. Pogačnik, D. Bratko, Pinter & Lenard, M. Suttner, F. Čuden, Avg. Agnola, Rosner & komp., Sever & komp., Horvat & komp. Prvi izkaz 2822 Din. skupaj 5522 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! — »Udr. gled. igraščev.« — Drugi izkaz.

— Čevljiv kupuje od domačih tovaren tvoří Peter Kozina & Ko. z znakom »Peter«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Poizvedbe.

— Izgubilo se je dne 6. marca zjutraj na Tržaški cesti od tovarne Golob do tobačne tovarne moška doksa-ura. Pošten najditelj se prosi, da jo proti dobrini vrnne v naše upravnosti.

— Izgubilo se je 8. marca med 14.00—15.00 od mitnice na Zaloški cesti po St. Peterskem mostu in Poljanski cesti do Elizabetinuma v papirnati vrednosti K 1078. Pošten najditelj se naprosa na denar odda upravi »Slov. Naroda«, ker je izgubitelj s tem zelo prizadeta.

— Izgubilo se je 8. tm. ponoči od kleti Zverde po Šelenburgovi ulici ali v kavarni Emona zlata zapestnica s kamnom Ametistom. Odda naj se proti nagradi Slovensko ulica 12. Lesanovska.

— Hčem svojo sestro Ano Jazbec, staru približno 32 let, doma iz Sevnice pri Savi, Spodnje Štajersko, pred kakimi desetimi leti se je imenovana nahajala pod naslovom »Gostilna Leon« v Florianski ulici, v Ljubljani kot Šivilka, zato je komu kaj o njej znamo, prosim, da mi poroča in bodem povrnila za stroško, aka pa sama čita, jo prosim, da se mi takoj oglaš. Frančiška Jazbec, 1036, Addison Rd, N. E. Cleveland Ohio, Šev. Amerika.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLAMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Radi pomankanja prostora se predla

klavir

tvrdke Schnabel. Istotam se kupi rabljeni **pisalni stroj**. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Gostilna
in mesarija
na prometnem kraju se vzame v najem. Ponudbe pod »Obit« 2430* na upravo Slov. Naroda.

Zamenja se

Isto, solčno, moderno stanovanje na Škofovem, obstoječe iz 3 sob in pritlikin, za enako v centru mesta proti debeli nagradi. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »J. V. 2432*.

Velikonočne
razglednice
zelo lepe, priporoča na debelo
L. Pevalek, Židovska ul. 4.

Trboveljski premog
in drva

stalno v zalogi vsaka množina. Družba Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.— Tel. 220.

Proti visoki najemnljivosti
ki se plača event. za več let vnaprej, se išče stanovanje v mestu s 3—4 sobami, električno razsvetljivo in vodovodom v starri ali novi hiši. Posredovalcem visoko nagrada. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

40.000 kron
nagrada

event. tudi več onemu, ki zamenja zgodno stanovanje v mestu s 3—4 sobami s stanovanjem na periferiji, oddaljenim 20 minut od glavne pošte. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Svila, čipke
modni nakit!

A. Šinkovic nast. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Za nastop 1. maja rabi se za
veliko tvorničko kantino v večjem kraju ob železnici solidno starejšo

natakarico na račun

Prednost imajo koje so kod enakih podjetij že zaposlene in se tudi nekaj na kuhinjo razumejo. Ker se mora prevezeti hravskega in nemškega jezika. V postopevski refelektanti z lepo pisavo. Pisemne ponudbe pod »Lepopisje 2394* na upravo Slov. Naroda.

2419

Praktikant (inja)

za pisarniško službo se išče. Pogoji: znanje knjigovodstva in po možnosti nemškega in hravščkega jezika. V postopevski refelektanti z lepo pisavo. Pisemne ponudbe pod »Lepopisje 2394* na upravo Slov. Naroda.

2495

Prada se

zidana in z opcko krita, z malim vrtičem, nekaj njive in malo vinograda, vodnjak, 20 korakov od glavne ceste, četrte ure od kolodovra. Cena 60.000 dinarjev. Ogleda se v Poljanah št. 67.

2491

Krasna stavbišča

za vše in nova industrijska poslopja na prodaj. Pojasnila: Aloma Company, avončna in reklamna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3.

2376

Pravovrsna

banaška in bačka moka koruza, pšenica, otrobi itd. se razprodaja na drobno in debelo po najnižjih dnevnih cenah pri »Pomorsko Tigočavki agenciji«, Dunajska cesta 33 v skladnički »Balkan«.

2395

Uprava Grada Subotice potrebuje jednog

geometra

po možnosti se praksom i jednog grad.

crtiča

Nastup dužnosti edenak ili čim pre.

Ponudbe sa naznakom plate neka se pošalte, »Senatu grada Subotice.

2420

Došlo!!

najfinješi angleško in češko suho

v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah

za pomladno in letno sezijo.

Specialna zaloga**DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA**

DUORNI TRG 3

Vedno v zalogi vseh vrst oblike, raglan, površniki, peplizme, dežni plasti,

delovalni plasti, usnjeni sako-pašči (auto), razne perle, čepice in drugo medno

blago. Sukne za medno blago. Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi

naročila na oblike.

Zajamčeno pravovrsta izdelava po meri v lastnem modnem salonn.